

Codul penal

Codul de procedură penală

Legile de executare

- Legea de punere în aplicare • Reglementarea anterioară
- Decizii ale Curții Constituționale • Recursuri în interesul legii
- Hotărâri prealabile • Legislație conexă • Index alfabetic

Ediție îngrijită și adnotată de
Procuror dr. Ioan-Paul Chiș și
Judecător dr. Victor Văduva

Actualizată la data de
1 septembrie 2022

Cuprins general

CODUL PENAL	1
<i>Index</i>	203
Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (<i>extras</i>)	213
 CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ	221
<i>Index</i>	550
Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (<i>extras</i>)	565
 Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal	575
 Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal	657

(10) Dacă după dispunerea măsurii a fost sesizată instanța prin rechizitoriu, ridicarea acesteia, potrivit alin. (9), se dispune de către judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, de către instanța de judecată în fața căreia se află cauza.

(11) În cursul judecății în primă instanță și în apel, la propunerea procurorului ori din oficiu, inculpatul poate fi obligat provizoriu la tratament medical de către instanța de judecată în fața căreia se află cauza, care solicită acte medicale concludente sau efectuarea unei expertize medico-legale. Dispozițiile alin. (4)-(9) se aplică în mod corespunzător.

(12) Dacă suspectul sau inculpatul încalcă cu rea-credință măsura obligării provizorii la tratament medical, judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța care a luat măsura ori în fața căreia se află cauza dispune, la sesizarea procurorului sau a medicului de specialitate ori din oficiu, internarea medicală provizorie a suspectului sau inculpatului, în condițiile prevăzute la art. 247.

(13)^[1] În cazul în care dispune o soluție de netrimitere în judecată, procurorul sesizează judecătorul de cameră preliminară pentru confirmarea ori, după caz, înlocuirea sau încetarea măsurii. Acesta, în camera de consiliu, cu participarea procurorului, ascultă, dacă este posibil, persoana supusă măsurii provizorii, în prezența avocatului său, și, după efectuarea unei expertize medico-legale, se pronunță prin încheiere motivată. Împotriva încheierii se poate formula contestație, în termen de 3 zile de la pronunțare, care se soluționează de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară celei sesizate sau, după caz, de completul competent de la Înalta Curte de Casație și Justiție, în camera de consiliu.
[R.A.: art. 162 alin. (1) și (1') CPP 1968]

Secțiunea a 2-a. Internarea medicală provizorie

Art. 247. Condițiile de aplicare și conținutul măsurii. (1) Judecătorul de drepturi și libertăți, în cursul urmăririi penale, judecătorul de cameră preliminară, pe durata procedurii de cameră preliminară, sau instanța, în cursul judecății, poate dispune internarea medicală provizorie a suspectului sau inculpatului care este bolnav mintal ori consumator cronic de substanțe psihoactive, dacă luarea măsurii este necesară pentru înlăturarea unui pericol concret și actual pentru siguranța publică.

(2) Măsura prevăzută la alin. (1) constă în internarea medicală nevoluntară a suspectului sau inculpatului într-o unitate specializată de asistență medicală, până la însănătoșire sau până la ameliorarea care înlătură starea de pericol ce a determinat luarea măsurii.

(3) Dispozițiile art. 245 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

Art. 248. Procedura de aplicare și de ridicare a măsurii. (1) În cursul urmăririi penale sau al procedurii de cameră preliminară, dacă apreciază că sunt întrunite condițiile prevăzute de lege, procurorul înaintează judecătorului de drepturi și libertăți sau judecătorului de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță o propunere motivată de luare față de suspect sau inculpat a măsurii internării medicale provizorii.

^[1] Alin. (13) al art. 246 a fost introdus prin art. II pct. 60 din O.U.G. nr. 18/2016.

(2) Propunerea prevăzută la alin. (1) va fi însoțită de acte medicale concludente sau de expertiza medico-legală psihiatrică.

(3) Judecătorul sesizat conform alin. (1) fixează de îndată termen de soluționare a propunerii și dispune aducerea cu mandat a suspectului sau a inculpatului.

(4) Soluționarea propunerii se face numai după audierea suspectului sau inculpatului, dacă starea sa de sănătate o permite, în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu. Când suspectul sau inculpatul se află deja internat într-o unitate de asistență medicală și deplasarea sa nu este posibilă, judecătorul de drepturi și libertăți procedează la audierea acestuia, în prezența avocatului, în locul unde se află.

(5) Când propunerea prevăzută la alin. (1) nu este însoțită de expertiza medico-legală psihiatrică, instanța sesizată dispune efectuarea acesteia, luând, dacă este cazul, și măsura internării necesare pentru efectuarea expertizei.

(6) Participarea procurorului este obligatorie.

(7) Suspectul sau inculpatul are dreptul ca la soluționarea propunerii de luare a măsurii internării medicale ori la alcătuirea concretă a planului terapeutic să fie asistat și de către un medic desemnat de acesta, ale cărui concluzii sunt înaintate judecătorului de drepturi și libertăți.

(8) Judecătorul se pronunță de îndată asupra propunerii, printr-o încheiere care poate fi contestată în 5 zile de la pronunțare. Contestarea nu suspendă punerea în aplicare a măsurii de siguranță.

(9) Dacă admite propunerea, judecătorul dispune internarea medicală provizorie a suspectului sau inculpatului și ia măsuri pentru efectuarea unei expertize medico-legale psihiatrice, dacă aceasta nu a fost făcută potrivit alin. (2).

(10) Dacă judecătorul dispune internarea medicală provizorie, se iau și măsurile prevăzute la art. 229.

(11) Dacă după dispunerea măsurii s-a produs însănătoșirea suspectului sau inculpatului ori a intervenit o ameliorare a stării sale de sănătate care înlătură starea de pericol, judecătorul de drepturi și libertăți sau judecătorul de cameră preliminară care a luat măsura dispune, prin încheiere, la sesizarea procurorului ori a medicului curant sau la cererea suspectului ori inculpatului sau a unui membru de familie al acestuia, efectuarea unei expertize medico-legale psihiatrice în vederea ridicării măsurii aplicate.

(12) Dacă după dispunerea măsurii a fost sesizată instanța prin rechizitoriu, ridicarea acesteia, potrivit alin. (11), se dispune de către judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, de către instanța de judecată în fața căreia se află cauza.

(13) În cursul judecății în primă instanță și în apel, față de inculpat se poate dispune internarea medicală provizorie, la propunerea procurorului ori din oficiu, de către instanța în fața căreia se află cauza, pe baza expertizei medico-legale psihiatrice. Dispozițiile alin. (4)-(11) se aplică în mod corespunzător.

(14)^[1] Dispozițiile art. 246 alin. (13) se aplică în mod corespunzător. *[R.A.: art. 162 CPP 1968]*

Constituționalitate. Potrivit comunicatului Compartimentului relații externe, relații cu presa și protocol (www.ccr.ro), în ședința din data de 26 mai 2022, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că **dispozițiile art. 248 alin. (5) din**

^[1] Alin. (14) al art. 248 a fost introdus prin art. II pct. 61 din O.U.G. nr. 18/2016.

Codul de procedură penală, precum și sintagma „la măsuri pentru efectuarea unei expertize medico-legale psihiatrice, dacă aceasta nu a fost făcută potrivit alin. (2)” cuprinsă în dispozițiile art. 248 alin. (9) din același act normativ sunt neconstituționale.

Capitolul III. Măsurile asigurătorii, restituirea lucrurilor și restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii

Art. 249.^[1] Condițiile generale de luare a măsurilor asigurătorii. (1) Procurorul, în cursul urmăririi penale, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată, din oficiu sau la cererea procurorului, în procedura de cameră preliminară ori în cursul judecății, poate lua măsuri asigurătorii, prin ordonanță sau, după caz, prin încheiere motivată, pentru a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire a bunurilor care pot face obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse ori care pot servi la garantarea executării pedepsei amenzii sau a cheltuielilor judiciare ori a reparării pagubei produse prin infracțiune.

(2) Măsurile asigurătorii constau în indisponibilizarea unor bunuri mobile sau imobile, prin instituirea unui sechestru asupra acestora.

(3) Măsurile asigurătorii pentru garantarea executării pedepsei amenzii se pot lua numai asupra bunurilor suspectului sau inculpatului.

(4) Măsurile asigurătorii în vederea confiscării speciale sau confiscării extinse se pot lua asupra bunurilor suspectului sau inculpatului ori ale altor persoane în proprietatea sau posesia cărora se află bunurile ce urmează a fi confiscate.

(4')^[2] În cazul bunurilor care pot face obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse, luarea de către procuror a măsurilor asigurătorii pentru a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire a acestor bunuri este obligatorie.

(5) Măsurile asigurătorii în vederea reparării pagubei produse prin infracțiune și pentru garantarea executării cheltuielilor judiciare se pot lua asupra bunurilor suspectului sau inculpatului și ale persoanei responsabile civilmente, până la concurența valorii probabile a acestora.

(6) Măsurile asigurătorii prevăzute la alin. (5) se pot lua, în cursul urmăririi penale, al procedurii de cameră preliminară și al judecății, și la cererea părții civile. Măsurile asigurătorii luate din oficiu de către organele judiciare prevăzute la alin. (1) pot folosi și părții civile.

(7) Măsurile asigurătorii luate în condițiile alin. (1) sunt obligatorii în cazul în care persoana vătămată este o persoană lipsită de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă.

(8) Nu pot fi sechestrate bunuri care aparțin unei autorități sau instituții publice ori unei alte persoane de drept public și nici bunurile exceptate de lege. **[R.A.: art. 163 CPP 1968]**

Recurs în interesul legii. 1. Prin Decizia nr. 19/2017 (M. Of. nr. 953 din 4 decembrie 2017), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul competent să judece recursul în interesul legii, a admis recursul în interesul legii declarat de Curtea de Apel Brașov și a stabilit:

^[1] Art. 249 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 166 din Legea nr. 255/2013.

^[2] Alin. (4') al art. 249 a fost introdus prin art. II pct. 1 din Legea nr. 228/2020.

„Atunci când se instituie măsuri asigurătorii în procesul penal, nu este necesar să se indice sau să se dovedească ori să se individualizeze bunurile asupra cărora se înființează măsura asigurătorie”.

2. Prin Decizia nr. 2/2018 (M. Of. nr. 463 din 5 iunie 2018), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul competent să judece recursul în interesul legii, a admis recursurile în interesul legii formulate de Colegiul de conducere al Curții de Apel Bacău, Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov și Colegiul de conducere al Curții de Apel București și a stabilit: *„Cu referire la dispozițiile art. 249 din Codul de procedură penală (art. 163 din Codul de procedură penală de la 1968) și art. 2345 din Codul civil, existența unui sechestrul asigurător penal asupra imobilelor unei persoane fizice sau juridice nu suspendă executarea silită începută de un creditor ipotecar, al cărui drept de ipotecă asupra acelorași bunuri a devenit opozabil terților anterior înființării măsurii asigurătorii din procesul penal, și nu determină nulitatea actelor de executare ulterioare înființării măsurii asigurătorii din procesul penal asupra acelorași bunuri”.*

Dezlegarea unor chestiuni de drept. Prin Decizia nr. 1/2020 (M. Of. nr. 147 din 25 februarie 2020), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă, a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel București, Secția a V-a civilă, pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile și a stabilit:

„În interpretarea dispozițiilor art. 91 alin. (1), art. 102 alin. (8) și art. 154-158 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, raportat la dispozițiile art. 249 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală [respectiv art. 163 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală de la 1968], existența unor măsuri asigurătorii înființate în cadrul unui proces penal asupra bunurilor unei persoane juridice, anterior deschiderii procedurii insolvenței, în vederea confiscării speciale, a reparării pagubei produse prin infracțiune sau a garantării executării cheltuielilor judiciare: a) nu suspendă procedura de lichidare prevăzută de Legea nr. 85/2014 în ceea ce privește bunul sechestrat;

b) nu este de natură a indisponibiliza bunul asupra căruia a fost începută procedura de valorificare conform dispozițiilor Legii nr. 85/2014;

c) nu împiedică lichidarea bunurilor efectuată de lichidatorul judiciar în exercitarea atribuțiilor conferite de Legea nr. 85/2014”.

Legislație conexă: ► art. 353, art. 358, art. 546, art. 583, art. 627, art. 629, art. 1365, art. 1559, art. 2328-2329 din Codul civil, republicat (M. Of. nr. 505 din 15 iulie 2011); ► art. 727-729, art. 774, art. 781, art. 813-818, art. 857, art. 863, art. 883, art. 963, art. 970 din Codul de procedură civilă, republicat (M. Of. nr. 247 din 10 aprilie 2015); ► art. 213-214 din Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 547 din 23 iulie 2015); ► art. 20 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (M. Of. nr. 219 din 18 mai 2000); ► art. 11 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (M. Of. nr. 672 din 27 iulie 2005); ► art. 50 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (M. Of. nr. 589 din 18 iulie 2019).

Art. 250. Contestarea măsurilor asigurătorii. (1) Împotriva măsurii asigurătorii luate de procuror sau a modului de aducere la îndeplinire a acesteia suspectul ori inculpatul sau orice altă persoană interesată poate face contestație, în termen de 3 zile de la data comunicării ordonanței de luare a măsurii sau de la data aducerii la îndeplinire a acesteia, la judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond.

(2) Contestația nu este suspensivă de executare.

(3) Procurorul înaintează judecătorului de drepturi și libertăți dosarul cauzei, în termen de 24 de ore de la solicitarea dosarului de către acesta.

(4) Soluționarea contestației se face în camera de consiliu, cu citarea celui care a făcut contestația și a persoanelor interesate, prin încheiere motivată, care este definitivă. Participarea procurorului este obligatorie.

(5) Dosarul cauzei se restituie procurorului în termen de 48 de ore de la soluționarea contestației.

(5¹)^[1] Dacă, până la soluționarea contestației formulate conform alin. (1), a fost sesizată instanța prin rechizitoriu, contestația se înaintează, spre competență soluționare, judecătorului de cameră preliminară. Dispozițiile alin. (4) se aplică în mod corespunzător.

(6) Împotriva modului de aducere la îndeplinire a măsurii asigurătorii luate de către judecătorul de cameră preliminară ori de către instanța de judecată, procurorul, suspectul ori inculpatul sau orice altă persoană interesată poate face contestație la acest judecător ori la această instanță, în termen de 3 zile de la data punerii în executare a măsurii.

(7) Contestația nu suspendă executarea și se soluționează, în ședință publică, prin încheiere motivată, cu citarea părților, în termen de 5 zile de la înregistrarea acesteia. Participarea procurorului este obligatorie.

(8) După rămânerea definitivă a hotărârii, se poate face contestație potrivit legii civile numai asupra modului de aducere la îndeplinire a măsurii asigurătorii.

(9) Întocmirea minutei este obligatorie. **[R.A.: art. 168 CPP 1968]**

Art. 250¹.^[2] Contestarea măsurilor asigurătorii dispuse în cursul judecății.

(1) Împotriva încheierii prin care s-a dispus luarea unei măsuri asigurătorii de către judecătorul de cameră preliminară, de instanța de judecată sau de instanța de apel, inculpatul, procurorul sau orice altă persoană interesată poate face contestație, în termen de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare. Contestația se depune, după caz, la judecătorul de cameră preliminară, instanța de judecată sau instanța de apel care a pronunțat încheierea atacată și se înaintează, împreună cu dosarul cauzei, după caz, judecătorului de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară, respectiv instanței ierarhic superioare, în termen de 48 de ore de la înregistrare.

(2) Contestația împotriva încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară de la Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție a luat o măsură asigurătorie se soluționează de un complet format din 2 judecători de cameră preliminară, iar contestația împotriva încheierii prin care Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în primă instanță sau în apel, a luat o măsură asigurătorie se soluționează de Completul de 5 judecători.

^[1] Alin. (5¹) al art. 250 a fost introdus prin art. II pct. 62 din O.U.G. nr. 18/2016.

^[2] Art. 250¹ a fost introdus prin art. II pct. 63 din O.U.G. nr. 18/2016. Menționăm că, prin Decizia nr. 24/2016 (M. Of. nr. 276 din 12 aprilie 2016), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 250 alin. (6) CPP care nu permite și contestarea luării măsurii asigurătorii de către judecătorul de cameră preliminară ori de către instanța de judecată este neconstituțională.

(3) Contestația formulată potrivit alin. (1) nu este suspensivă de executare. Constația se soluționează în termen de 5 zile de la înregistrare, în ședință publică, cu participarea procurorului și cu citarea inculpatului și a părților interesate care au formulat-o. Prevederile art. 425¹ și următoarele se aplică în mod corespunzător.

(4)^[1] În cazul în care măsura asigurătorie s-a dispus direct prin hotărârea instanței de apel, dispozițiile alin. (1)-(3) se aplică în mod corespunzător.

Art. 250².^[2] **Verificarea măsurii asigurătorii.** În tot cursul procesului penal, procurorul, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, instanța de judecată verifică periodic, dar nu mai târziu de 6 luni în cursul urmăririi penale, respectiv un an în cursul judecății, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii, dispunând, după caz, menținerea, restrângerea sau extinderea măsurii dispuse, respectiv ridicarea măsurii dispuse, prevederile art. 250 și 250¹ aplicându-se în mod corespunzător.

Art. 251.^[3] **Organele care aduc la îndeplinire măsurile asigurătorii.** Ordonanța sau încheierea de luare a măsurii asigurătorii se aduce la îndeplinire de către organele de cercetare penală, precum și de către organele competente potrivit legii, din dispoziția organului de urmărire penală sau a judecătorului de cameră preliminară ori a instanței de judecată, după caz. *[R.A.: art. 164 CPP 1968]*

Art. 252. Procedura sechestrului. (1) Organul care procedează la aplicarea sechestrului este obligat să identifice și să evalueze bunurile sechestrate, putând recurge, dacă este cazul, la evaluatori sau experți.

(2) Bunurile perisabile, obiectele din metale sau pietre prețioase, mijloacele de plată străine, titlurile de valoare interne, obiectele de artă și de muzeu, colecțiile de valoare, precum și sumele de bani care fac obiectul sechestrului vor fi ridicate în mod obligatoriu.

(3) Bunurile perisabile se predau autorităților competente, potrivit profilului de activitate, care sunt obligate să le primească și să le valorifice de îndată.

(4)^[4] Metalele sau pietrele prețioase ori obiectele confecționate cu acestea se depun la unitățile Trezoreriei Statului la care se depun metalele prețioase și pietrele prețioase considerate bunuri fără stăpân, precum și cele ridicate în vederea confiscării ori confiscate în condițiile prevăzute de lege, iar mijloacele de plată străine se depun la cea mai apropiată instituție de credit.

(5) Titlurile de valoare interne, obiectele de artă sau de muzeu și colecțiile de valoare se predau spre păstrare instituțiilor de specialitate.

(6) Obiectele prevăzute la alin. (4) și (5) se predau în termen de 48 de ore de la ridicare. Dacă obiectele sunt strict necesare urmăririi penale, proceduri de cameră preliminară sau judecății, depunerea se face ulterior, dar nu mai târziu de 48 de ore de la pronunțarea în cauză a unei soluții definitive.

(7) Obiectele sechestrate se păstrează până la ridicarea sechestrului.

^[1] Alin. (4) al art. 250¹ a fost introdus prin art. II pct. 2 din Legea nr. 228/2020.

^[2] Art. 250² a fost introdus prin art. 19 pct. 2 din Legea nr. 6/2021.

^[3] Art. 251 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II pct. 64 din O.U.G. nr. 18/2016.

^[4] Alin. (4) al art. 252 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II pct. 2 din Legea nr. 230/2022.

(8)^[1] Sumele de bani rezultate din valorificarea făcută potrivit alin. (3), precum și sumele de bani ridicate potrivit alin. (2) se depun în contul constituit potrivit legii speciale, în termen de cel mult 3 zile de la ridicarea banilor ori de la valorificarea bunurilor.

(9) Celelalte bunuri mobile sechestrate sunt puse sub sigiliu sau ridicate, putându-se numi un custode. **[R.A.: art. 165 CPP 1968]**

Legislație conexă: ► Legea nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M. Of. nr. 961 din 24 decembrie 2015); ► Ordinul comun nr. 4344/C/2843/2016 al ministrului justiției și al ministrului finanțelor publice pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind evaluarea și valorificarea bunurilor mobile sechestrate (M. Of. nr. 1037 din 22 decembrie 2016).

Art. 252¹.^[2] Cazuri speciale de valorificare a bunurilor mobile și imobile sechestrate^[3]. (1)^[4] În cursul procesului penal, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, procurorul sau instanța de judecată care a instituit sechestrul poate dispune de îndată valorificarea bunurilor mobile sau imobile sechestrate, la cererea proprietarului bunurilor sau atunci când există acordul acestuia.

(2) În cursul procesului penal, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, atunci când nu există acordul proprietarului, bunurile mobile asupra cărora s-a instituit sechestrul asigurător pot fi valorificate, în mod excepțional, în următoarele situații:

a) atunci când, în termen de un an de la data instituirii sechestrului, valoarea bunurilor sechestrate s-a diminuat în mod semnificativ, respectiv cu cel puțin 40% în raport cu cea de la momentul dispunerii măsurii asigurătorii. Dispozițiile art. 252 alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în acest caz;

b) atunci când există riscul expirării termenului de garanție sau când sechestrul asigurător s-a aplicat asupra unor animale sau păsări vii;

c)^[5] atunci când sechestrul asigurător s-a aplicat asupra produselor inflamabile sau petroliere, asupra masei lemnoase și a materialelor lemnoase, asupra produselor farmaceutice și a materialelor sanitare;

d) atunci când sechestrul asigurător s-a aplicat asupra unor bunuri a căror depozitare sau întreținere necesită cheltuieli disproporționate în raport cu valoarea bunului;

e)^[6] atunci când sechestrul asigurător s-a aplicat asupra unui stoc de bunuri sau produse cu o valoare cumulată mai mică sau egală cu echivalentul în lei al sumei de 300.000 euro.

^[1] Alin. (8) al art. 252 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 47 pct. 1 din Legea nr. 318/2015.

^[2] Art. 252¹-252⁴ au fost introduse prin art. 102 pct. 167 din Legea nr. 255/2013.

^[3] Denumirea marginală a art. 252¹ este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. II pct. 3 din Legea nr. 230/2022.

^[4] Alin. (1) al art. 252¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II pct. 4 din Legea nr. 230/2022.

^[5] Lit. c) de la alin. (2) al art. 252¹ este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. II pct. 5 din Legea nr. 230/2022.

^[6] Lit. e) de la alin. (2) al art. 252¹ a fost introdusă prin art. II pct. 6 din Legea nr. 230/2022.

(3) În cursul procesului penal, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, atunci când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții: proprietarul nu a putut fi identificat și valorificarea nu se poate face potrivit alin. (2), autovehiculele asupra cărora s-a instituit sechestrul asigurător pot fi valorificate, în următoarele situații:

a) atunci când acestea au fost folosite, în orice mod, la săvârșirea unei infracțiuni;

b) dacă de la data instituirii măsurii asigurătorii asupra acestor bunuri a trecut o perioadă de un an sau mai mare.

(3)^[1] În cursul procesului penal, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, atunci când sechestrul asigurător s-a aplicat asupra unui mijloc de transport rutier, feroviar, naval sau aerian și valorificarea nu se poate face potrivit dispozițiilor alin. (2), bunurile pot fi valorificate, atunci când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) măsura asiguratorie a fost dispusă pentru a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire a bunurilor care pot face obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse;

b) în termen de un an de la data instituirii măsurii asigurătorii proprietarul nu consemnează, în contul constituit potrivit legii speciale, o sumă de bani în cuantum egal cu valoarea bunului sechestrat;

c) bunul se află în custodia unei instituții publice.

(4)^[2] Sumele de bani rezultate din valorificarea bunurilor mobile făcută potrivit alin. (1)-(3¹) se depun în contul prevăzut la art. 252 alin. (8).

(5)^[3] *Abrogat. [R.A.: art. 168¹ CPP 1968]*

Art. 252². Valorificarea bunurilor mobile sechestrate în cursul urmăririi penale. (1)^[4] În cursul urmăririi penale, în situațiile prevăzute la art. 252¹ alin. (2)-(3¹), dacă procurorul care a instituit sechestrul apreciază că se impune valorificarea bunurilor mobile sechestrate, îl sesizează cu o propunere motivată de valorificare a bunurilor sechestrate pe judecătorul de drepturi și libertăți.

(2) Judecătorul de drepturi și libertăți sesizat în condițiile alin. (1) fixează un termen, care nu poate fi mai scurt de 10 zile, la care sunt chemate părțile, precum și custodele bunurilor, atunci când a fost desemnat unul. Participarea procurorului este obligatorie.

(3)^[5] La termenul fixat, în cameră de consiliu, se aduce la cunoștința părților și a custodelui faptul că se intenționează valorificarea bunurilor mobile sechestrate și li se pune în vedere că au dreptul de a face observații sau cereri legate de bunurile ce urmează a fi valorificate. După examinarea obiecțiilor și cererilor făcute de părți sau custode, judecătorul de drepturi și libertăți dispune prin încheiere motivată asupra valorificării bunurilor mobile prevăzute la art. 252¹ alin. (2)-(3¹). Lipsa părților legal citate nu împiedică desfășurarea procedurii.

^[1] Alin. (3¹) al art. 252¹ a fost introdus prin art. II pct. 7 din Legea nr. 230/2022.

^[2] Alin. (4) al art. 252¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II pct. 8 din Legea nr. 230/2022.

^[3] Alin. (5) al art. 252¹ a fost abrogat prin art. 47 pct. 3 din Legea nr. 318/2015.

^[4] Alin. (1) al art. 252² este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II pct. 9 din Legea nr. 230/2022.

^[5] Alin. (3) și (4) ale art. 252² sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. II pct. 9 din Legea nr. 230/2022.

(4) Împotriva încheierii judecătorului de drepturi și libertăți prevăzute la alin. (3) se poate face contestație la judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța ierarhic superioară de către părți, custode, procuror, precum și de către orice altă persoană interesată în termen de 10 zile.

(5) Termenul prevăzut la alin. (4) curge de la comunicare pentru procuror, părți sau custode sau de la data când au luat la cunoștință de încheiere în cazul altor persoane interesate.

(6) Părțile sau custodele pot face contestație numai împotriva încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a dispus valorificarea bunurilor mobile sechestrate. Procurorul poate face contestație numai împotriva încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a respins propunerea de valorificare a bunurilor mobile sechestrate.

(7) Contestația prevăzută la alin. (4) este suspensivă de executare. Judecarea cauzei se face de urgență și cu precădere, iar hotărârea prin care se soluționează contestația este definitivă. [*R.A.: art. 168² CPP 1968*]

Art. 252³. Valorificarea bunurilor mobile sechestrate în cursul judecății. (1) În cursul judecății, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea procurorului, a uneia dintre părți sau a custodelui, poate dispune asupra valorificării bunurilor mobile sechestrate. În acest scop, instanța de judecată fixează un termen, care nu poate fi mai scurt de 10 zile, la care sunt citate în camera de consiliu părțile, precum și custodele bunurilor, atunci când a fost desemnat unul. Participarea procurorului este obligatorie.

(2) La termenul fixat, se pune în discuția părților, în camera de consiliu, valorificarea bunurilor mobile sechestrate și li se pune în vedere că au dreptul de a face observații sau cereri legate de acestea. Lipsa părților legal citate nu împiedică desfășurarea procedurii.

(3) Asupra valorificării bunurilor mobile sechestrate, precum și cu privire la cererile prevăzute la alin. (2), instanța de judecată dispune prin încheiere motivată. Încheierea instanței este definitivă. [*R.A.: art. 168³ CPP 1968*]

Constituționalitate. Prin Decizia nr. 354/2018 (M. Of. nr. 579 din 9 iulie 2018), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că **soluția legislativă cuprinsă în art. 252³ alin. (3) teza finală din Codul de procedură penală, care nu permite, în cursul judecății, contestarea luării de către instanță a măsurii valorificării bunurilor mobile sechestrate, este neconstituțională.**

Art. 252⁴. Contestarea modului de valorificare a bunurilor mobile sechestrate. (1) Împotriva modului de aducere la îndeplinire a încheierii prevăzute de art. 252² alin. (3) sau a hotărârii judecătorești de valorificare a bunurilor mobile sechestrate, prevăzută de art. 252³ alin. (7) sau art. 252³ alin. (3), suspectul sau inculpatul, partea responsabilă civilmente, custodele, orice altă persoană interesată, precum și procurorul pot formula, în cursul procesului penal, contestație la instanța competentă să soluționeze cauza în primă instanță.

(2) Contestația prevăzută la alin. (1) se face în termen de 15 zile de la îndeplinirea actului contestat.

(3) Instanța soluționează contestația de urgență și cu precădere, în ședință publică, cu citarea părților, prin încheiere definitivă.

(4) După soluționarea definitivă a procesului penal, dacă nu s-a făcut contestație împotriva modului de aducere la îndeplinire a încheierii sau a hotărârii judecătorești de valorificare a bunurilor mobile sechestrate prevăzute la alin. (1), se poate face contestație potrivit legii civile. [*R.A.: art. 168⁴ CPP 1968*]

Art. 253.^[1] Procesul-verbal de sechestrul și notarea sau înscrierea ipotecară.

(1) Organul care aplică sechestrul încheie un proces-verbal despre toate actele efectuate potrivit art. 252, descriind în amănunt bunurile sechestrate, cu indicarea valorii lor. În procesul-verbal se arată și bunurile exceptate de lege de la urmărire, potrivit dispozițiilor art. 249 alin. (8), găsite la persoana căreia i s-a aplicat sechestrul. De asemenea, se consemnează obiecțiile suspectului sau inculpatului ori ale părții responsabile civilmente, precum și cele ale altor persoane interesate.

(2) În procesul-verbal prevăzut la alin. (1) se menționează și faptul că părțile au fost încunoștințate că:

a) pot solicita valorificarea bunului sau bunurilor sechestrate, în temeiul art. 252¹ alin. (1);

b) în cursul procesului penal, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, bunurile mobile asupra cărora s-a instituit sechestrul asigurător pot fi valorificate de către organul judiciar, chiar și fără consimțământul proprietarului, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 252¹ alin. (2).

(3) Un exemplar al procesului-verbal prevăzut la alin. (1) se lasă persoanei asupra bunurilor căreia s-a aplicat sechestrul, iar în lipsa acesteia, celor cu care locuiește, administratorului, portarului sau celui care în mod obișnuit îl înlocuiește ori unui vecin. În cazul când o parte din bunuri sau totalitatea lor au fost predate unui custode, se lasă acestuia o copie de pe procesul-verbal. Un exemplar se înaintează și organului judiciar care a dispus luarea măsurii asigurătorii, în termen de 24 de ore de la încheierea procesului-verbal.

(4) Pentru bunurile imobile sechestrate, procurorul, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată care a dispus instituirea sechestrului cere organului competent notarea ipotecară asupra bunurilor sechestrate, anexând copie de pe ordonanța sau încheierea prin care s-a dispus sechestrul și un exemplar al procesului-verbal de sechestrul.

(5) Prevederile alin. (4) se aplică în mod corespunzător și cu privire la dispunerea înscrierii ipotecare asupra bunurilor mobile. [*R.A.: art. 166 CPP 1968*]

Art. 254. Poprirea. (1) Sumele de bani datorate cu orice titlu suspectului ori inculpatului sau părții responsabile civilmente de către o a treia persoană ori de către cel păgubit sunt poprite în mâinile acestora, în limitele prevăzute de lege, de la data primirii ordonanței sau încheierii prin care se înființează sechestrul.

(2) Sumele de bani prevăzute la alin. (1) vor fi consemnate de către debitorii, după caz, la dispoziția organului judiciar care a dispus poprirea sau a organului de executare, în termen de 5 zile de la scadență, recipisele urmând a fi predate procurorului, judecătorului de cameră preliminară ori instanței de judecată în termen de 24 de ore de la consemnare. [*R.A.: art. 167 CPP 1968*]

[¹] Art. 253 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 168 din Legea nr. 255/2013.

Legislație conexă: art. 4 din Legea nr. 10/2016 privind stabilirea plății unor despăgubiri în sarcina persoanelor condamnate definitiv pentru săvârșirea unor fapte împotriva persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată la data de 6 martie 1945 (M. Of. nr. 41 din 19 ianuarie 2016).

Art. 255. Restituirea lucrurilor. (1) Dacă procurorul sau judecătorul de drepturi și libertăți, în cursul urmăririi penale, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată, în procedura de cameră preliminară ori în cursul judecății, constată, la cerere sau din oficiu, că lucrurile ridicate de la suspect ori inculpat sau de la orice persoană care le-a primit spre a le păstra sunt proprietatea persoanei vătămate sau a altei persoane ori au fost luate pe nedrept din posesia sau deținerea acestora, dispune restituirea acestor lucruri. Dispozițiile art. 250 se aplică în mod corespunzător.

(2) Restituirea lucrurilor ridicate are loc numai dacă prin aceasta nu sunt îngreunate stabilirea situației de fapt și justa soluționare a cauzei și cu obligația pentru cel căruia îi sunt restituite să le păstreze până la pronunțarea unei soluții definitive în procesul penal. [*R.A.: art. 169 CPP 1968*]

Art. 256. Restabilirea situației anterioare. Instanța de judecată, în cursul judecății, poate lua măsuri de restabilire a situației anterioare săvârșirii infracțiunii, când schimbarea acelei situații a rezultat din comiterea infracțiunii, iar restabilirea este posibilă. [*R.A.: art. 170 CPP 1968*]